

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, 12 och 28 § lagen om folkhögskolor med statsandel samt 23 § lagen om studiecentraler

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet skall ändras i fråga om beräkning av kommunens finansieringsandel. I de belopp som adderas till kommunens finansieringsandel på basis av stöd för skolresor för studerande i gymnasier och yrkesutbildning, kostnader för yrkesinriktad tilläggsutbildning samt minskningar som gjorts i statsandelarna i syfte att balansera den offentliga ekonomin skall den uppskattade ändringen i kostnadsnivån beaktas. I kommunens finansieringsandel skall dessutom beaktas de kalkylerade kostnaderna för Räddningsinstitutet, som staten är huvudman för.

Det föreslås att bestämmelserna i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet om betalning av statsandel som beviljats för anläggningsprojekt ändras så att statsandel också efter 1997 skall kunna betalas som efterfinansiering under sju år från ingången av kalenderåret efter det då projektet slutfördes.

Det föreslås att till lagen fogas bestämmelser om bestämmande av priserna per enhet för yrkeshögskolorna i det fall då det ännu inte

är möjligt att utreda de kostnader som behövs vid beräkningen av priserna per enhet i fråga om nya examina.

Det föreslås att lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och lagen om folkhögskolor med statsandel ändras så att priset per enhet för en yrkesläroanstalt, specialyrkesläroanstalt, yrkeshögskola, musikläroanstalt som ordnar grundläggande yrkesutbildning och folkhögskola vilka med beaktande av verksamhetens omfattning i väsentlig utsträckning arbetar i hyrda lokaler skall kunna höjas på basis av ekonomiskt betydande hyreskostnader som läroanstalten har.

Vidare föreslås att lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, lagen om folkhögskolor med statsandel och lagen om studiecentraler ändras så att utbetalningen av en post som är avsedd att betalas 1998 av de ännu obetalda statsandelarna enligt det gamla utgiftsbaserade statsandelsystemet skjuts upp till 2001.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1998 och avses bli behandlad i samband med den. De föreslagna lagarna avses träda i kraft vid ingången av 1998.

MOTIVERING

1. Nuläget

1.1. Kommunens betalningsandel av driftskostnader som gäller undervisningsverksamhet och bibliotek

Systemet för finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet reformerades genom lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1151/1996) som trädde i kraft vid ingången av 1997. Den procentbaserade statsandelen för kalkylerade kostnader som överensstämmer med priserna per enhet slopades i fråga om sådan utbildning som tidigare omfattats av systemet med betalningsandelar för elevens hemkommun samt i fråga om grundundervisningen i konst, kommunens biblioteksväsen och kommunernas kulturverksamhet. Statsandelen för nämnda funktioner bestäms i fråga om kommunerna från ingången av 1997 som skillnaden mellan den statsandelsgrund som beräknats utgående från priserna per enhet och kommunens finansieringsandel som baserar sig på invånarantalet. Kommunens finansieringsandel per invånare är lika stor i alla kommuner. Samkommuner och huvudmän för privata läroanstalter får finansiering enligt priserna per enhet för utbildning som tidigare omfattats av systemet med betalningsandelar för elevens hemkommun. Från och med ingången av 1997 har de särskilda betalningsandelarna för elevens hemkommun slopats, med undantag av den grundskoleundervisning som ordnas på sjukhus.

Kommunens finansieringsandel av driftskostnader för undervisningsverksamhet och bibliotek täcker all utbildning på undervisningsministeriets förvaltningsområde som tidigare omfattats av systemet med betalningsandelar för elevens hemkommun. I kommunens finansieringsandel har det däremot inte tagits hänsyn till hemkommunernas betalningsandelar till staten när det gäller studerande vid Räddningsinstitutet enligt lagen om Räddningsinstitutet (1165/1994). Enligt 4 § i nämnda lag är hemkommunen för studerande som genomgår yrkesinriktad grundutbildning vid Räddningsinstitutet

skyldig att för en studerande till staten betala en betalningsandel som motsvarar hemkommunens enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/1992) beräknade betalningsandel per elev som får yrkesundervisning. Eftersom bestämmelserna i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet om betalningsandelen för elevens hemkommun upphävdes vid ingången av 1997 och nämnda betalningsandelar således inte längre beräknas inom undervisningsverksamheten, kan den bestämmelse i lagen om Räddningsinstitutet som hänvisar till bestämmelserna om hemkommunens betalningsandel i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet inte längre tillämpas. Sedan ingången av 1997 är kommunerna således inte längre skyldiga att delta i Räddningsinstitutets kostnader utan enligt bestämmelserna skall staten helt svara för Räddningsinstitutets kostnader. I regeringens proposition med förslag till lag om upphävande av 4 § lagen om Räddningsinstitutet (RP 108/1997 rd) föreslås att nämnda 4 § i lagen om Räddningsinstitutet skall upphävas från ingången av 1997.

I regeringens proposition med förslag till lagstiftning om utbildning (RP 86/1997 rd) föreslås att också den grundläggande yrkesutbildning som ges vid Räddningsinstitutet från och med 1999 skall beaktas i kommunens finansieringsandel av driftskostnaderna för undervisningsverksamhet och bibliotek. Det belopp per invånare som skall adderas till kommunens finansieringsandel i syfte att balansera den offentliga ekonomin föreslås i nämnda regeringsproposition bli höjt med en mark på grund av kostnader som försorkas av den grundläggande yrkesutbildning som ordnas vid Räddningsinstitutet.

I kommunens finansieringsandel har också tagits hänsyn till reformeringen av finansieringssystemet för den yrkesinriktade tilläggsutbildningen samt reformeringen av stödet för skolresor för studerande i gymnasier och yrkesutbildning. Finansieringen av tilläggsutbildningen och stödet för transporter lyftes ut ur statsandelssystemet vid ingången av 1997. För att kostnadsfördelningen mellan kommunerna och staten skall bi-

behållas har kommunens finansieringsandel höjts till följd av nämnda reformer. Som tillägg till kommunens finansieringsandel beaktas från ingången av 1997 dessutom de inbesparingar i kommunernas statsandelar som gjorts inom undervisnings- och kulturverksamheten sedan 1996 utifrån invånarantalet. Bestämmelser om alla ovannämnda belopp ingår i 9 § 4 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Beloppen är fasta. Till skillnad från priserna per enhet, som ligger till grund för statsandelen, görs det inga justeringar med anledning av ändringar i kostnadsnivå när det gäller dessa belopp. När kommunens statsandel för undervisningsverksamhetens och bibliotekens kostnader bestäms som skillnaden mellan statsandelsgrunden, som beräknats utifrån priserna per enhet, och kommunens finansieringsandel, växer statens kostnadsandel så att den motsvarar ändringen i kostnadsnivån i de funktioner för vilka kommunens finansieringsandel har bestämts på basis av ett fast belopp.

1.2. Kostnader som skall användas vid beräkning av priserna per enhet för yrkeshögskolorna

Enligt 14 a § 1 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet skall priserna per enhet per studerande i yrkeshögskolor beräknas vartannat år per yrkeshögskoleexamen på basis av de riksomfattande totalkostnader som var och en examen har förorsakat året före det år då priset per enhet bestäms. Om det inte är möjligt att utreda totalkostnaderna för utbildning som leder till examen, beräknas priset per enhet på basis av de totalkostnader som förorsakats av examina inom utbildningsområdet i fråga. I lagen ingår däremot inte bestämmelser om hur priserna per enhet skall beräknas när examen är ny och hör till ett utbildningsområde där det inte tidigare har avlagts examina. De faktiska kostnader för examen eller utbildningsområdet som behövs vid beräkningen av priset per enhet existerar inte då. En sådan situation uppstår när utbildningen i fritidsverksamhet och idrott inleds i yrkeshögskolorna.

Det kan också i praktiken vara oändamålsenligt att tillämpa totalkostnaderna för examina inom utbildningsområdet i fråga när priset per enhet för en ny examen bestäms, eftersom kostnaderna per examen och fi-

ansieringsbehoven kan avvika från varandra avsevärt också inom samma utbildningsområde.

1.3. Höjning av priserna per enhet på basis av hyreskostnader

Enligt 14 § 2 mom., 14 a § 2 mom. och 16 § 2 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt 12 § 3 mom. lagen om folkhögskolor med statsandel (1218/1993) kan priserna per enhet för yrkesläroanstalter, specialyrkesläroanstalter, yrkeshögskolor, musikläroanstalter som ordnar grundläggande yrkesutbildning och folkhögskolor höjas på den grund att läroanstalten huvudsakligen arbetar i hyrda lokaler. Det är således möjligt att höja priset per enhet om över hälften av läroanstaltens lokaler är hyrda. Undervisningsministeriet fastställer den årshyra som ligger till grund för höjningen av priset per enhet. Andelen kapitalkostnader i hyran fastställs som den hyra som skall läggas till grund för höjningen. Höjningen av priset per enhet på basis av hyreskostnaderna görs av undervisningsministeriet enligt prövning. Genom en höjning av priserna per enhet på basis av hyreskostnaderna säkerställs att statsandelen fördelas rättvist för de läroanstalter som huvudsakligen arbetar i hyrda lokaler. Hyrorna för de lokaler som ligger till grund för höjningen av priset per enhet beaktas inte vid beräkningen av de kostnader på basis av vilka de priser per enhet som läggs till grund för statsandelen för driftkostnader bestäms.

Enligt 9 § 2 mom. 9 punkten lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet beaktas i kommunens finansieringsandel av driftkostnaderna för undervisningsverksamhet och bibliotek det belopp som avses i nämnda lagrum och som beräknas på basis av de kostnader som åsamkas läroanstalternas huvudmän på grund av anläggningsprojekt. Dessa belopp, som uppbärs hos kommunerna i samband med finansieringsandelen betalas enligt lagens 40 § 1 mom. till läroanstalternas huvudmän i form av ett s.k. investeringstillägg. Investeringstillägget medräknas dock inte i kommunens finansieringsandel och betalas inte till huvudmannen om priset per enhet för läroanstaltens huvudman har höjts på ovan angivet sätt på basis av hyreskostnader. Höjningen av priset per enhet anses härvid täcka huvudmannens kapitalkostnader i statsan-

delssystemet.

Nämnda begränsning om att priset per enhet kan höjas endast om över hälften av läroanstaltens lokaler är hyrda lokaler har i praktiken visat sig vara oändamålsenlig. Hyrda lokaler som med tanke på läroanstaltens verksamhet är betydande och som i fråga om omfattning och kostnadsverkningar kan motsvara anläggningsprojekt blir utan den separata statsandel som läroanstalter som direkt är verksamma i hyrda lokaler blir delaktiga av. En del stora läroanstalter hyr mycket lokaler, men dessa utgör dock inte huvudparten av läroanstaltens lokaler. Nämnda begränsning har visat sig vara särskilt problematisk när man utvecklat läroanstaltsnätet för yrkesutbildningen och yrkeshögskolorna. När läroanstalter slagits samman till större helheter har läroanstalter som tidigare huvudsakligen arbetat i hyrda lokaler gått miste om höjningen av priset per enhet, om de hyrda lokalerna i den nya läroanstalten utgör mindre än hälften av lokalerna. Detta har förorsakat ekonomiska förluster för läroanstaltarnas huvudmän och gjort det svårare att fatta beslut om att slå samman läroanstalter.

I regeringens proposition med förslag till lagstiftning om utbildning föreslås att det pris per enhet som bestämts för utbildningsanordnaren skall kunna höjas på basis av den årshyra som undervisningsministeriet fastställt som grund för beräkning av statsandelen när yrkesutbildningen eller yrkeshögskolestudierna med beaktande av verksamhetens omfattning i väsentlig utsträckning ordnas i hyrda lokaler. På motsvarande sätt kan också priset per enhet för folkhögskolor och idrottsutbildningscentrer höjas. De hyror som när lagen träder i kraft har godkänts som grund för höjning av priserna per enhet skall utan särskilda åtgärder kvarstå som grunder för höjning av priserna per enhet enligt den nya lagstiftningen. Det är inte längre ett villkor att den utbildningsanordnare som fungerar som huvudman för läroanstalten huvudsakligen skall arbeta i hyrda lokaler.

Enligt ovannämnda regeringsproposition skall de nya bestämmelser om finansieringen som ingår i den tillämpas från ingången av 1999. Det kan förutses att nämnda regeringsproposition leder till att planerade sammanslagningar av läroanstalter i mån av möjlighet skjuts upp till dess att den nya lagstiftningen börjar tillämpas, om en sam-

manslagning tidigare skulle medföra ekonomiska förluster för de nya läroanstalterna på grund av att de hyror som använts som grund för höjningen av priserna per enhet försvinner.

1.4. Betalning av statsandel för anläggningsprojekt

Enligt 40 § 5 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet skall statsandelen för ett anläggningsprojekt betalas till kommunen eller någon annan huvudman för en läroanstalt eller för någon annan inrättning i lika stora månatliga poster under den tid projektet beräknas pågå. Enligt lagens 50 § 4 mom. kan statsandel för anläggningsprojekt dock beviljas under 1993—1997 på villkor att den betalas under sju år räknat från ingången av kalenderåret efter det då projektet slutfördes, i form av lika stora årliga poster. Varje årlig post betalas före utgången av mars och den ökas med en på den obetalda delen av statsandelen beräknad årlig ränta som motsvarar Finlands Banks grundränta och som räknas från den dag då den första årliga posten har betalats. I ansökan om statsandel skall uppges om sökanden samtycker till detta villkor.

I ovannämnda proposition till Riksdagen om förslag till lagstiftning om utbildning föreslås att det bestäms att möjligheten att betala statsandel för anläggningsprojekt som efterfinansiering under sju år från ingången av året efter det då projektet slutfördes skall bli ett permanent arrangemang. Enligt nämnda regeringsproposition skall de nya bestämmelser om finansieringen som ingår i den tillämpas från ingången av 1999.

Eftersom efterfinansiering enligt gällande lagstiftning kan tillämpas sista gången på statsandel som beviljas för anläggningsprojekt 1997, är det inte möjligt att betala statsandelarna som efterfinansiering för anläggningsprojekt om vilka beslut fattas 1998. Detta skulle förutsätta att antalet projekt skärs ned jämfört med vad som planerats eller att de anslag som reserverats för anläggningsprojekt utökas i statsbudgeten. Det skulle dessutom uppkomma ett oändamålsenligt avbrott i efterfinansieringssystemet på ett år.

1.5. Betalning av obetalda statsandelar

Enligt 49 § 2 mom. lagen om finansiering

av undervisnings- och kulturverksamhet skall de statsandelar, statsbidrag och statsunderstöd som vid ingången av 1993 och 1994 är obetalda enligt det gamla utgiftsbaserade statsandelssystemet som gällde före nämnda år betalas i efterskott under 1994—2000. Förfarandet gäller all undervisnings- och kulturverksamhet som för närvarande hör till nämnda lags tillämpningsområde. I 28 § 2 mom. lagen om folkhögskolor med statsandel och i 23 § 2 mom. lagen om studiecentraler (1215/1993) bestäms om motsvarande förfarande vid betalning av obetalda statsandelar i fråga om folkhögskolor och studiecentraler. Framflyttningen av utbetalningen av obetalda statsandelar hänger samman med de sparåtgärder som vidtagits i syfte att balansera den offentliga ekonomin.

Av de obetalda statsandelarna, statsbidragen och statsunderstöden har det under 1994 betalats en tjugonedel och under 1996 och 1997 en femtedel vardera året. Enligt ovan nämnda bestämmelser skall det under såväl 1998 som 2000 betalas en femtedel och 1999 tre tjugonedelar. På en femtedel av de obetalda statsandelarnas totalbelopp beräknas under fem år en sex procents årlig ränta, som skall betalas 1998. År 1998 skall det sammanlagt betalas 356,5 miljoner mark i obetalda statsandelar, statsbidrag, statsunderstöd enligt det gamla utgiftsbaserade statsandelssystemet samt i räntor.

2. De föreslagna ändringarna

Det föreslås att 9 § 2 mom. 8 punkten *lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet* ändras så att de kalkylerade kostnaderna för den grundläggande yrkesutbildning som ordnas vid Rådninginstitutet, som drivs av staten, beaktas i kommunens finansieringsandel av driftkostnaderna för undervisningsverksamhet och bibliotek redan från 1998. Nämnda kostnader skall beräknas så att antalet studerande som genomgår grundläggande yrkesutbildning vid Rådninginstitutet multipliceras med det genomsnittliga belopp för priserna per enhet för yrkesläroanstalter och specialyrkesläroanstalter som avses i 10 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Kommunernas sammanräknade finansieringsandelar är 43 procent av nämnda kostnader. Förslaget motsvarar de bestämmelser som gällde före ingången av

1997 i det avseendet att kommunerna är skyldiga att delta i kostnaderna för grundläggande yrkesutbildning som ordnas vid Rådninginstitutet på samma sätt som i fråga om kostnaderna för sådana yrkesläroanstalter som avses i lagen om yrkesläroanstalter (487/1987). Undantagsvis svarar staten helt för Rådninginstitutets kostnader 1997.

Det föreslås att till 9 § 4 mom. *lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet* fogas bestämmelser om beaktande av kostnadsnivån i de belopp som adderas till kommunens finansieringsandel på basis av stöd för skolresor för studerande i gymnasier och yrkesutbildning, finansieringen av yrkesinriktad tilläggsutbildning och minskningar i statsandelen som gjorts för att balansera den offentliga ekonomin. Nämnda belopp skall ändras årligen så att de motsvarar den uppskattade kostnadsnivån under finansåret. På så sätt säkerställs att kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna bibehålls oförändrad när kostnadsnivån ändras.

Det föreslås att till 14 a § 1 mom. *lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet* fogas en bestämmelse om beräkning av priserna per enhet för yrkeshögskolorna i det fall då det i fråga om nya examina ännu inte är möjligt att utreda de faktiska kostnader enligt examen eller utbildningsområde som behövs vid beräkningen av priset per enhet. Det föreslås också att det förfarande frångås enligt vilket priset per enhet i fråga om en ny examen beräknas på basis av de totalkostnader som förorsakats av examina inom utbildningsområdet i fråga. Det föreslås att priserna per enhet skall beräknas på basis av de uppskattade totalkostnaderna för den utbildning som leder till examen. Vid uppskattningen skall man utnyttja de faktiska kostnaderna för grundläggande yrkesutbildning inom en motsvarande bransch. Dessa kostnader skall preciseras med de kända kostnadsskillnaderna mellan yrkeshögskolorna och yrkesutbildningen. Enligt 2 mom. i lagens ikraftträdelsebestämmelse skall priserna per enhet för yrkeshögskolorna för 1998, med undantag av den föreslagna ändringen, beräknas enligt gällande bestämmelser. Priserna per enhet skall således inte beräknas på nytt för 1998 enligt de faktiska kostnaderna. Priserna per enhet för yrkeshögskolorna skall såsom i annan utbildning beräknas nästa gång enligt

de faktiska kostnaderna för 1999.

Det föreslås att 14 § 2 mom., 14 a § 2 mom. och 16 § 2 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt 12 § 3 mom. lagen om folkhögskolor med statsandel ändras så att priset per enhet för en yrkesläroanstalt, specialyrkesläroanstalt, yrkeshögskola, musikläroanstalt som ordnar grundläggande yrkesutbildning och för en folkhögskola kan höjas på basis av hyreskostnader som läroanstalten har för lokaler, om läroanstalten med beaktande av verksamhetens omfattning i väsentlig utsträckning är verksam i hyrda lokaler. Ett villkor för att höja priset per enhet skall således inte längre vara att verksamheten huvudsakligen sker i hyrda lokaler. Undervisningsministeriet skall såsom för närvarande fastställa den hyra som används som grund för höjningen av priset per enhet när statsandelen räknas ut. Undervisningsministeriet beslutar om höjningen enligt prövning. Propositionen motsvarar till denna del de bestämmelser som ingår i regeringens proposition med förslag till lagstiftning om utbildning i fråga om beräkningen av priserna per enhet för yrkesutbildning, yrkeshögskolor, folkhögskolor och idrottsutbildningscenter.

En höjning av priset per enhet på basis av särskilda hyror är ett alternativ till statsandel som beviljas för anläggningsprojekt. Av denna anledning kommer en höjning av priset per enhet i fråga bara i begränsad utsträckning och för sådana hyrda lokaler som till sin omfattning är jämförbara med lokaler för vilka statsandel för anläggningsprojekt kan beviljas. Dessutom skall hyresprojektet i fråga om behov och skyndsamhetsordning kunna jämföras med de anläggningsprojekt som genomförs med statsandel respektive år.

Avsikten är att de höjningar av priserna per enhet som gjorts på basis av särskilda hyror kvarstår oberoende av de ändringar som görs i huvudmannasystemet för yrkesläroanstalterna och yrkeshögskolorna, såsom sammanslagningar av läroanstalter, om ovannämnda kriterier uppfylls. Avsikten är att på samma grunder vid ingången av 1998 höja priserna per enhet för de yrkesläroanstalter och yrkeshögskolor som vid sammanslagning av läroanstalter tidigare gått miste om en höjning av priserna per enhet på basis av hyror av den anledningen att den nya läroanstalten inte längre huvudsakligen arbetar i hyrda lokaler.

Till följd av att bestämmelserna om beräk-

ning av priserna per enhet ändras på ovan angivet sätt måste också 9 § 2 mom. 9 punkten och 40 § 1 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet ändras till den del de gäller att i kommunens finansieringsandel och i den statsandel som betalas till läroanstaltens huvudman beakta kostnader som åsamkas huvudmannen på grund av anläggningsprojekt. Samtidigt fogas för tydlighets skull till lagens 9 § 2 mom. en ny 10 punkt där möjligheten att i kommunens finansieringsandel beakta de kostnader som åsamkas huvudmannen för yrkeshögskolornas anläggningsprojekt avskiljs från 9 § 2 mom. 9 punkten till en egen punkt.

Det föreslås att de hyror som skall läggas till grund för höjningen av priserna per enhet till alla delar skall dras av från de belopp på basis av vilka investeringstillägg betalas till läroanstaltens huvudmän eller på basis av vilka de beräknas vid bestämmandet av kommunens finansieringsandel av driftkostnader som gäller undervisningsverksamhet och bibliotek. På så sätt förhindras för det första att investeringstilläggen upprepar sig i kommunens finansieringsandel. För det andra skall det till skillnad från nuvarande praxis betalas investeringstillägg till huvudmännen för deras egna lokaler också i det fall att det för en del av lokalerna har fastställts en hyra som utgör grund för höjning av priserna per enhet. Genom den föreslagna ändringen kan kapitalersättningarna för egna lokaler och hyrda lokaler bättre anpassas till varandra.

Det föreslås att till 40 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet fogas ett nytt 6 mom., enligt vilket statsandel för anläggningsprojekt, om statsandelstagaren samtycker, kan betalas som efterfinansiering också efter 1997. Det föreslås att i paragrafens 5 mom., som gäller finansiering under den tid byggandet pågår, görs de tekniska ändringar som det nya 6 mom. förutsätter. Enligt förslaget skall det bestämmas att möjligheten att betala statsandelen som efterfinansiering blir ett permanent förfarande. Efterfinansieringen förblir till innehållet densamma som i gällande lagstiftning och i regeringens proposition med förslag till lagstiftning om utbildning. Efterfinansieringen betalas således under sju år i lika stora årliga poster och på den obetalda statsandelen betalas en årlig ränta som motsvarar Finlands Banks grundränta.

Det föreslås att 49 § 2 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, 28 § 2 mom. lagen om folkhögskolor med statsandel och 23 § 2 mom. lagen om studiecentraler ändras. De statsandelar, statsbidrag och understöd enligt det gamla utgiftsbaserade statsandelssystemet som hänför sig till tiden före 1993 och 1994 och fortfarande är obetalda, samt räntor för dem, föreslås bli uppskjutna så att de betalas 2001 i stället för 1998. Förfarandet är en del av de åtgärder med vilka man försöker balansera den offentliga ekonomin.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

Att betalningsposten för 1998 i fråga om gamla statsandelar, statsbidrag och statsunderstöd flyttas fram till 2001 innebär att betalningen av en statlig utgift om sammanlagt 356,5 miljoner mark senareläggs. Inkomsterna för kommunerna samt för andra huvudmän för läroanstalter och för andra inrättningar som finansieras via finansieringssystemet för undervisnings- och kulturverksamheten minskar 1998 på motsvarande sätt med nämnda belopp.

Genom att den uppskattade ändringen i kostnadsnivån beaktas i de belopp som adderas till kommunens finansieringsandel på basis av skjutsförmånen för studerande i gymnasier och yrkesutbildning, finansieringen av den yrkesinriktade tilläggsutbildningen och de minskningar i statsandelen som gjorts för att balansera den offentliga ekonomin, ökas kommunernas finansieringsandelar av driftskostnaderna för undervisningsverksamhet och bibliotek med ca 90 miljoner mark 1998. Genom förslaget bibehålls kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna oförändrad när kostnadsnivån förändras.

Genom att Räddningsinstitutets kalkylerade kostnader beaktas i kommunens finansieringsandel av driftskostnaderna för undervisningsverksamhet och bibliotek ökar nämnda finansieringsandelar med ca 4,3 miljoner mark sammanlagt per år räknat från 1998. Detta belopp har beräknats på basis av det uppskattade antalet studerande 1997 (290 studerande) samt det genomsnittliga beloppet för priserna per enhet för yrkesläroanstalter och specialyrkesläroanstalter för 1997 (34 746 mark). Ökningen i finansieringsandelen är 43 procent av produkten av

antalet studerande och nämnda genomsnittliga belopp. Ökningen i finansieringsandelen motsvarar de betalningsandelar som hemkommunerna betalade till staten för studerande vid Räddningsinstitutet före 1997. Staten svarar helt för Räddningsinstitutets kostnader 1997.

Förslaget att priserna per enhet för yrkesutbildning, yrkeshögskolor och folkhögskolor i fler fall än tidigare skall kunna höjas på basis av höga hyreskostnader har inga direkta verkningar på statsekonomin eller på kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna. De hyror som läggs till grund för höjningen av priserna per enhet avdras från de kostnadsbaser som används vid beräkningen av priserna per enhet. Hyreskostnaderna skall i andra fall beaktas i nämnda kostnadsbaser. Propositionen medför att statsandelarna fördelas rättvisare än tidigare på de olika huvudmännen för läroanstalterna när det gäller ekonomiskt betydande hyror.

Förslaget om möjligheten att betala statsandel för anläggningsprojekt i form av efterfinansiering också efter 1997 möjliggör statsfinansiering för anläggningsprojekt i planerad omfattning utan att de anslag som i statsbudgeten reserveras för projekt behöver ökas.

3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

Enligt propositionen sörjer undervisningsministeriet för beräkning och uppbörd av kommunens finansieringsandelar också i fråga om Räddningsinstitutet som en del av systemet för finansiering av undervisnings- och kulturverksamheten. Inrikesministeriet uppbär inte längre betalningsandelar av hemkommunerna för studerande vid Räddningsinstitutet. Reformen ökar inte väsentligt undervisningsministeriets eller utbildningsstyrelsens uppgifter och förutsätter inte heller en ökning av personalen i nämnda ämbetsverk. I det föreslagna systemet skall Räddningsinstitutet tillstålla undervisningsministeriet de uppgifter om antalet studerande som behövs vid beräkning av kommunens finansieringsandel.

Förslaget om att priset per enhet i större utsträckning än tidigare skall kunna höjas på basis av kostnader för hyrda lokaler ökar i någon mån de ansökningar om höjning av priset per enhet som undervisningsministeriet får ta emot. Det extra arbete som detta

för med sig förutsätter dock ingen personalökning vid undervisningsministeriet.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid undervisningsministeriet. Propositionen har beretts i samråd med inrikesministeriet och finansministeriet till den del den gäller kommunernas finansieringsandelar av Räddningsinstitutets kostnader.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Propositionen ansluter sig till regeringens proposition med förslag till lag om upphä-

vande av 4 § lagen om Räddningsinstitutet, som avlåts till riksdagen separat. I den föreslås att 4 § skall upphävas retroaktivt från ingången av 1997.

De i propositionen föreslagna ändringarna i 9 §, 14 a § 1 mom., 40 § 1 mom. och 49 § 2 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet förutsätter att det i regeringens proposition om lagstiftning om utbildning som nu behandlas i riksdagen görs motsvarande ändringar.

6. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1998.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 3 augusti 1992 om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/1992) 9 § 2 mom. 8 och 9 punkten samt 4 mom., 14 § 2 mom., 14 a § 1 och 2 mom., 16 § 2 mom., 40 § 1 och 5 mom. samt 49 § 2 mom.,

dessas lagrum sådana de lyder, 9 § 2 mom. 8 och 9 punkten samt 14 a § 1 mom. i lag 1151/1996, 9 § 4 mom. i sistnämnda lag och i lag 385/1997, 14 § 2 mom. och 16 § 2 mom. i lag 718/1993, 14 a § 2 mom. i lag 261/1995, 40 § 1 mom. i nämnda lag 385/1997 samt 5 mom. i lag 1448/1995 och 49 § 2 mom. i lag 1445/1994, samt

fogas till 9 § 2 mom., sådant det lyder i nämnda lag 1151/1996, en ny 10 punkt samt till 40 §, sådan den lyder i nämnda lagarna 1448/1995, 1151/1996 och 385/1997, ett nytt 6 mom. som följer:

9 §

Kommunens finansieringsandel av driftkostnader som gäller undervisningsverksamhet och bibliotek

Vid beräkning av kommunens finansieringsandel sammanräknas alla de statsandelsgrunder till kommunerna som avses i 8 § 1—6 och 8 punkten och till det på så sätt erhållna beloppet adderas och

8) de belopp som motsvarar statsandelsgrunderna och som beräknats på basis av det genomsnittliga beloppet för priserna per enhet enligt 10 § för yrkesläroanstalter och specialyrkesläroanstalter i fråga om grundläggande yrkesutbildning som ordnas vid sådana vuxenutbildningscenter och riksomfattande särskilda yrkesläroanstalter som avses i lagen om yrkesutbildningscenter för vuxna och riksomfattande särskilda yrkesläroanstalter (760/1990), vid sameområdets

utbildningscentral som avses i lagen om sameområdets utbildningscentral (545/1993) och vid Räddningsinstitutet som avses i lagen om Räddningsinstitutet (1165/1994),

9) på grund av kostnader som föränleds av anläggningsprojekt, tio procent av det belopp som fås när det sammanlagda antalet studerande vid yrkesläroanstalter och specialyrkesläroanstalter samt antalet studerande som får grundläggande yrkesutbildning vid musikläroanstalter, folkhögskolor och riksomfattande idrottsutbildningscentrer samt antalet studerande som får grundskoleundervisning och gymnasieundervisning vid folkhögskolor multipliceras med det med stöd av 10 § fastställda genomsnittliga beloppet för priserna per enhet för yrkesläroanstalter och specialyrkesläroanstalter och det på så sätt erhållna beloppet minskas med statsandelsgrunderna som beräknats på basis av de årshyror som avses i 14 § 2 mom. och 16 § 2 mom. samt i 12 § 3 mom. lagen om folkhögskolor med statsandel (1218/1993) och som fastställts för läroanstalternas huvudmän såsom grund för beräkning av statsandelen, samt

10) på grund av kostnader som föränleds av anläggningsprojekt, tio procent av det belopp som fås när det totala antalet studerande vid yrkeshögskolor multipliceras med det med stöd av 10 § fastställda genomsnittliga beloppet för priserna per enhet för yrkeshögskolor och det på så sätt erhållna beloppet minskas med statsandelsgrunderna som beräknats på basis av de årshyror som avses i 14 a § 2 mom. och som fastställts för läroanstalternas huvudmän såsom grund för beräkning av statsandelen.

Till kommunens per invånare beräknade finansieringsandel adderas årligen

1) det belopp som fås när de sammanlagda betalningsandelar för elevernas hemkommuner som kommunerna skall betala för 1996, justerade till den uppskattade kostnadsnivån för finansåret, i fråga om kostnader för skolskjuts för elever i gymnasier, yrkesläroanstalter, specialyrkesläroanstalter och yrkesutbildningscentrer för vuxna divideras med invånarantalet i landet,

2) det belopp som fås när de sammanlagda betalningsandelar för elevernas hemkommuner som kommunerna skall betala för 1996, justerade till den uppskattade kostnadsnivån för finansåret, i fråga om kostnader för yrkesinriktad tilläggstudium som ordnats på

påbyggnadslinjer divideras med invånarantalet i landet, samt

3) på basis av de minskningar i statsandelarna som gjorts i syfte att balansera den offentliga ekonomin 613 mark 1998 och därefter det belopp som fås när nämnda belopp justeras till den uppskattade kostnadsnivån för finansåret.

14 §

Beräkning av enhetspriset för yrkesläroanstalter och specialyrkesläroanstalter

Om en läroanstalt med beaktande av verksamhetens omfattning i väsentlig utsträckning arbetar i hyrda lokaler kan priset per enhet höjas med ett belopp som räknas ut genom att den årshyra som ministeriet fastställt som grund för beräkning av statsandelen divideras med antalet elever vid läroanstalten. Hyror enligt detta moment skall inte beaktas när de riksomfattande totalkostnader som avses i 1 mom. räknas ut.

14 a §

Beräkning av priset per enhet för yrkeshögskolor

Priset per enhet per studerande i yrkeshögskolor skall beräknas vartannat år per yrkeshögskoleexamen genom att de riksomfattande totalkostnaderna under året före det år då priset per enhet bestäms för utbildning som leder till en yrkeshögskoleexamen vid kommunala, privata och statliga yrkeshögskolor divideras med det totala antalet elever som avlägger denna examen nämnda år. Priserna per enhet kan graderas enligt vad som bestäms genom förordning så att de väsentliga skillnaderna i kostnaderna för utbildningsprogram som leder till examen och för andra undervisningsarrangemang beaktas. Om det inte är möjligt att utreda kostnaderna för utbildning som leder till examen, bestäms priset per enhet på basis av de uppskattade totalkostnaderna för den utbildning som leder till examen i fråga. Som pris per enhet per studerande för de yrkesinriktade specialiseringsstudierna används det genomsnittliga belopp för priset per enhet som bestäms med stöd av 10 § för yrkeshögskolor-

na. Priserna per enhet beräknas så att priserna per enhet när de multipliceras med antalet studerande sammanlagt motsvarar ovan nämnda totalkostnader.

Om en yrkeshögskola med beaktande av verksamhetens omfattning i väsentlig utsträckning arbetar i hyrda lokaler kan priset per enhet höjas med ett belopp som räknas ut genom att den årshyra som vederbörande ministerium fastställt som grund för beräkning av statsandelen divideras med antalet studerande vid yrkeshögskolan. Hyror enligt detta moment skall inte beaktas när de riksomfattande totalkostnader som avses i 1 mom. räknas ut.

---

16 §

Beräkning av enhetspriset för musikläroanstalter

Om en musikläroanstalt som meddelar grundläggande yrkesutbildning, med beaktande av verksamhetens omfattning i väsentlig utsträckning arbetar i hyrda lokaler, kan priset per enhet höjas med ett belopp som räknas ut genom att den årshyra som vederbörande ministerium fastställt som grund för beräkning av statsandelen divideras med det antal undervisningstimmar inom grundläggande yrkesutbildning som fastställts som grund för beräkning av statsandelen. Hyror enligt detta moment skall inte beaktas när de kostnader som avses i 1 mom. räknas ut.

---

40 §

Utbetalning av statsandel

Statsbidragsmyndigheten betalar den finansiering för driftkostnader som avses i 39 § 1 mom. till kommunen eller någon annan huvudman för en anstalt så som bestämts i 17 § 1 mom. lagen om statsandelar till kommunerna. Belopp enligt de justeringar som avses i 39 § 2 mom. betalas till huvudmannen eller uppbärs till staten före utgången av februari det år som följer efter finansåret. Till den finansiering som betalas till huvudmän för yrkesläroanstalter, specialyrkesläroanstalter och musikläroanstalter som ordnar yrkesutbildning adderas på basis av kostnader för anläggningsprojekt 43 pro-

cent av det belopp som fås när produkten av huvudmannens elevantal och det genomsnittliga belopp för priserna per enhet som fastställts för yrkesläroanstalterna och specialyrkesläroanstalterna med stöd av 10 §, dividerad med tio, minskas med statsandelsgrunderna som beräknats på basis av de årshyror som med stöd av 14 § 2 mom. och 16 § 2 mom. fastställts för läroanstaltens huvudman som grund för beräkning av statsandelen. Det belopp som skall adderas till finansieringen till huvudmannen för en yrkeshögskola beräknas på motsvarande sätt på basis av antalet studerande i högskolan, det genomsnittliga belopp för priserna per enhet som fastställts för yrkeshögskolorna med stöd av 10 § och den årshyra som fastställts för yrkeshögskolan med stöd av 14 a § 2 mom. som grund för beräkning av statsandelen.

Statsandelen för ett anläggningsprojekt skall, om inte statsbidragsmyndigheten med stöd av 6 mom. beslutar något annat, betalas till kommunen eller någon annan huvudman för en inrättning som avses i någon av de lagar som nämns i 3 § i lika stora månatliga poster under den tid projektet beräknas pågå. Den första posten skall betalas ut månaden efter den då meddelandet om att projektet inletts har inkommit. Om projektet i ett fall som avses i 32 § 2 mom. har inletts innan beslut om statsandel har fattats, skall den första posten betalas ut under den månad som följer efter att statsandel beviljades.

Statsandelen för ett anläggningsprojekt kan också betalas under sju år i lika stora årliga poster räknat från ingången av kalenderåret efter det då projektet slutfördes. Varje årlig post betalas före utgången av mars och den ökas med en på den obetalda delen av statsandelen beräknad årlig ränta som motsvarar Finlands Banks grundränta och som räknas från den dag då den första årliga posten har betalats. Den som ansöker om statsandel skall meddela om han samtycker till att statsandelen betalas på det sätt som avses i detta moment.

49 §

Driftkostnader

De statsbidrag och statsunderstöd som vid ingången av 1994 är obetalda till specialyr-

kesläroanstalter, särskilda yrkesläroanstalter och privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan samt övriga i denna lag avsedda statsandelar som vid ingången av 1993 varit obetalda betalas så som bestäms i detta moment. Statsandelar, statsbidrag och statsunderstöd som understiger 10 000 mark betalas inte ut. Det belopp som skall betalas beräknas så att skillnaden mellan den statsandel, det statsbidrag eller det statsunderstöd som sökts enligt på förhand fastställda grunder och de betalda förskotten och delbetalningarna minskas med 5 procent. Av det så uträknade beloppet betalas 1994 en tjugonedel, 1996, 1997, 2000 och 2001 årligen en femtedel samt 1999 tre tjugonedelar. Till andra läroanstalter än specialyrkesläroanstalter, särskilda yrkesläroanstalter och privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan betalas under fem år sex procents årlig ränta på en femtedel av nämnda belopp. Räntan betalas i samband med posten för 2001.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1998.

Utan hinder av vad som i denna lags 14 a § 1 mom. bestäms om beräkning av priserna per enhet för yrkeshögskolorna, beräknas priserna per enhet nästa gång på basis av de faktiska totalkostnaderna för 1999. På kostnaderna tillämpas vid beräkning av priserna per enhet för 1998 de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft.

Om priset per enhet för en yrkesläroanstalt, specialyrkesläroanstalt, yrkeshögskola eller musikläroanstalt som ordnar grundläggande yrkesutbildning, när denna lag träder i kraft har höjts på basis av hyror, skall den årshyra som undervisningsministeriet har fastställt för läroanstaltens huvudman som grund för beräkning av statsandelen och som tillämpas när denna lag träder i kraft kvarstå som den årshyra som fastställts för läroanstaltens huvudman som grund för beräkning av statsandelen när priserna per enhet höjs.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av 12 och 28 § lagen om folkhögskolor med statsandel

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 17 december 1993 om folkhögskolor med statsandel (1218/1993) 12 § 3 mom. och 28 § 2 mom.,
av dessa lagrum 28 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1446/1994 som följer:

12 §

Pris per enhet

Om en folkhögskola med beaktande av verksamhetens omfattning i väsentlig utsträckning arbetar i hyrda lokaler, kan priset per enhet höjas med ett belopp som räknas ut så att den årshyra som vederbörande ministerium fastställt som grund för beräkning av statsandelen divideras med det antal stu-

derandeveckor vid folkhögskolan som avses i 11 §.

28 §

Övergångsstadganden om finansiering

Statsandelar som inte betalats ut när denna lag träder i kraft skall betalas ut så att en tjugonedel av deras totalbelopp betalas

1994, en femtedel årligen 1996, 1997, 2000 och 2001 och tre tjugonedelar 1999.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1998.

Om priset per enhet för en folkhögskola när denna lag träder i kraft har höjts på ba-

sis av hyror, skall den årshyra som undervisningsministeriet har fastställt för folkhögskolans huvudman som grund för beräkning av statsandelen och som tillämpas när denna lag träder i kraft kvarstå som den årshyra som fastställts för folkhögskolans huvudman som grund för beräkning av statsandelen när priserna per enhet höjs.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

3.

Lag

om ändring av 23 § lagen om studiecentraler

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 17 december 1993 om studiecentraler (1215/1993) 23 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1447/1994 som följer:

23 §

Statsandelar som inte betalats ut när denna lag träder i kraft skall betalas ut så att en tjugonedel av deras totalbelopp betalas 1994, en femtedel årligen 1996, 1997, 2000 och 2001 och tre tjugonedelar 1999.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1998.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 19 september 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Undervisningsminister *Olli-Pekka Heinonen*

1.

Lag**om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 3 augusti 1992 om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/1992) 9 § 2 mom. 8 och 9 punkten samt 4 mom., 14 § 2 mom., 14 a § 1 och 2 mom., 16 § 2 mom., 40 § 1 och 5 mom. samt 49 § 2 mom.,
 dessa lagrum sådana de lyder, 9 § 2 mom. 8 och 9 punkten samt 14 a § 1 mom. i lag, 9 § 4 mom. i sistnämnda lag och i lag 385/1997, 14 § 2 mom. och 16 § 2 mom. i lag 718/1993, 14 a § 2 mom. i lag 261/1995, 40 § 1 mom. i nämnda lag 385/1997 samt 5 mom. i lag 1448/1995 och 49 § 2 mom. i lag 1445/1994, samt
fogas till 9 § 2 mom., sådant det lyder i nämnda lag 1151/1996, en ny 10 punkt samt till 40 §, sådan den lyder i nämnda lagarna 1448/1995, 1151/1996 och 385/1997, ett nytt 6 mom. som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

9 §

Kommunens finansieringsandel av driftskostnader som gäller undervisningsverksamhet och bibliotek

-----
 Vid beräkning av kommunens finansieringsandel sammanräknas alla de statsandelsgrunder till kommunerna som avses i 8 § 1—6 och 8 punkten och till det på så sätt erhållna beloppet adderas

-----
 8) de belopp som motsvarar statsandelsgrunderna och som beräknats på basis av det genomsnittliga beloppet för priserna per enhet enligt 10 § för yrkesläroanstalter och specialyrkesläroanstalter i fråga om grundläggande yrkesutbildning som ordnas vid sådana vuxenutbildningscenter som avses i lagen om yrkesutbildningscenter för vuxna (760/90) och vid sameområdets utbildningscentral, samt

9) på grund av kostnader som föranleds av anläggningsprojekt, tio procent av de belopp som beräknats för läroanstalternas

-----
 Vid beräkning av kommunens finansieringsandel sammanräknas alla de statsandelsgrunder till kommunerna som avses i 8 § 1—6 och 8 punkten och till det på så sätt erhållna beloppet adderas

-----
 8) de belopp som motsvarar statsandelsgrunderna och som beräknats på basis av det genomsnittliga beloppet för priserna per enhet enligt 10 § för yrkesläroanstalter och specialyrkesläroanstalter i fråga om grundläggande yrkesutbildning som ordnas vid sådana vuxenutbildningscenter *och riksomfattande särskilda yrkesläroanstalter* som avses i lagen om yrkesutbildningscenter för vuxna *och riksomfattande särskilda yrkesläroanstalter* (760/1990), vid sameområdets utbildningscentral *som avses i lagen om sameområdets utbildningscentral* (545/1993) *och vid Räddningsinstitutet som avses i lagen om Räddningsinstitutet* (1165/1994),

9) på grund av kostnader som föranleds av anläggningsprojekt, tio procent av det belopp som *fås när det sammanlagda antalet*

Gällande lydelse

huvudmän i fråga om yrkesläroanstalter, specialyrkesläroanstalter, yrkeshögskolor, grundläggande yrkesutbildning vid musikläroanstalter, folkhögskolor och riksomfattande idrottsutbildningscentrer samt grundskoleundervisning och gymnasieutbildning vid folkhögskolor på basis av antalet elever och de med stöd av 10 § fastställda genomsnittliga beloppen för priserna per enhet, om inte priset per enhet för läroanstaltens huvudman höjts med stöd av 14 § 2 mom., 14 a § 2 mom. eller 16 § 2 mom. på basis av kostnader som föranleds av hyror.

Föreslagen lydelse

studerande vid yrkesläroanstalter och specialyrkesläroanstalter samt antalet studerande som får grundläggande yrkesutbildning vid musikläroanstalter, folkhögskolor och riksomfattande idrottsutbildningscentrer samt antalet studerande som får grundskoleundervisning och gymnasieundervisning vid folkhögskolor multipliceras med det med stöd av 10 § fastställda genomsnittliga beloppet för priserna per enhet för yrkesläroanstalter och specialyrkesläroanstalter och det på så sätt erhållna beloppet minskas med statsandelsgrunderna som beräknats på basis av de årshyror som avses i 14 § 2 mom. och 16 § 2 mom. samt i 12 § 3 mom. lagen om folkhögskolor med statsandel (1218/1993) och som fastställts för läroanstalternas huvudmän såsom grund för beräkning av statsandelen, samt

10) på grund av kostnader som föranleds av anläggningsprojekt, tio procent av det belopp som fås när det totala antalet studerande vid yrkeshögskolor multipliceras med det med stöd av 10 § fastställda genomsnittliga beloppet för priserna per enhet för yrkeshögskolor och det på så sätt erhållna beloppet minskas med statsandelsgrunderna som beräknats på basis av de årshyror som avses i 14 a § 2 mom. och som fastställts för läroanstalternas huvudmän såsom grund för beräkning av statsandelen.

Till kommunens finansieringsandel adderas årligen

1) det belopp som fås när de betalningsandelar för elevernas hemkommuner som kommunerna skall betala för 1996 för skolskjuts för elever i gymnasier, yrkesläroanstalter, specialyrkesläroanstalter och yrkesutbildningscentra för vuxna divideras med invånarantalet i landet,

2) det belopp som fås när de sammanlagda betalningsandelar för hemkommunerna som kommunerna skall betala för 1996 i fråga om kostnader för yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnats på påbyggnadslinjer divideras med invånarantalet i landet, samt

3) på basis av de minskningar i statsandelarna som gjorts i syfte att balansera den of-

Till kommunens *per invånare beräknade* finansieringsandel adderas årligen

1) det belopp som fås när de *sammanlagda* betalningsandelar för elevernas hemkommuner som kommunerna skall betala för 1996, *justerade till den uppskattade kostnadsnivån för finansåret, i fråga om kostnader* för skolskjuts för elever i gymnasier, yrkesläroanstalter, specialyrkesläroanstalter och yrkesutbildningscentrer för vuxna divideras med invånarantalet i landet,

2) det belopp som fås när de sammanlagda betalningsandelar för *elevernas* hemkommuner som kommunerna skall betala för 1996, *justerade till den uppskattade kostnadsnivån för finansåret, i fråga om kostnader* för yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnats på påbyggnadslinjer divideras med invånarantalet i landet, samt

3) på basis av de minskningar i statsandelarna som gjorts i syfte att balansera den

Gällande lydelse

fentliga ekonomin, 1997 ett belopp om 502 mark och från och med 1998 ett belopp om 596 mark per kommuninvånare.

Föreslagen lydelse

offentliga ekonomin 613 mark 1998 och därefter det belopp som fås när nämnda belopp justeras till den uppskattade kostnadsnivån för finansåret.

14 §

Beräkning av enhetspriset för yrkesläroanstalter och specialyrkesläroanstalter

Om läroanstalten huvudsakligen verkar i hyrda lokaler kan priset per enhet årligen höjas med ett markbelopp, som räknas ut genom att den årshyra som undervisningsministeriet fastställt som kalkylerad statsandelsgrund divideras med antalet elever vid läroanstalten. Hyror för lokaler som avses i detta moment skall inte beaktas när de riksomfattande totalkostnaderna enligt 1 mom. räknas ut.

Om en läroanstalt med beaktande av verksamhetens omfattning i väsentlig utsträckning arbetar i hyrda lokaler kan priset per enhet höjas med ett belopp som räknas ut genom att den årshyra som ministeriet fastställt som grund för beräkning av statsandelen divideras med antalet elever vid läroanstalten. Hyror enligt detta moment skall inte beaktas när de riksomfattande totalkostnader som avses i 1 mom. räknas ut.

14 a §

Beräkning av priset per enhet för yrkeshögskolor

Priset per enhet per studerande i yrkeshögskolor skall beräknas vartannat år per yrkeshögskoleexamen genom att de riksomfattande totalkostnaderna under året före det år då priset per enhet bestäms för utbildning som leder till en yrkeshögskoleexamen vid kommunala, privata och statliga yrkeshögskolor divideras med det totala antalet studerande som avlägger denna examen nämnda år. Priserna per enhet kan graderas enligt vad som stadgas genom förordning så att de väsentliga skillnaderna i kostnaderna för utbildningsprogram som leder till examen och för andra undervisningsarrangemang beaktas. Om det inte är möjligt att utreda kostnaderna för utbildning som leder till examen, beräknas priset per enhet på basis av de totalkostnader som förorsakats av examina inom utbildningsområdet i fråga. Som pris per enhet per studerande för de yrkesinriktade specialiseringsstudierna används det genomsnittliga belopp för priset per enhet som bestämts med stöd av 10 § för yrkeshögskolorna. Priserna per enhet beräknas så att priserna per enhet när de

14 a §

Beräkning av priset per enhet för yrkeshögskolor

Priset per enhet per studerande i yrkeshögskolor skall beräknas vartannat år per yrkeshögskoleexamen genom att de riksomfattande totalkostnaderna under året före det år då priset per enhet bestäms för utbildning som leder till en yrkeshögskoleexamen vid kommunala, privata och statliga yrkeshögskolor divideras med det totala antalet elever som avlägger denna examen nämnda år. Priserna per enhet kan graderas enligt vad som bestäms genom förordning så att de väsentliga skillnaderna i kostnaderna för utbildningsprogram som leder till examen och för andra undervisningsarrangemang beaktas. Om det inte är möjligt att utreda kostnaderna för utbildning som leder till examen, bestäms priset per enhet på basis av de uppskattade totalkostnaderna för den utbildning som leder till examen i fråga. Som pris per enhet per studerande för de yrkesinriktade specialiseringsstudierna används det genomsnittliga belopp för priset per enhet som bestämts med stöd av 10 § för yrkeshögskolorna. Priserna per enhet beräknas så att priserna per enhet när de multipliceras med anta-

Gällande lydelse

multiplieras med antalet studerande sammanlagt motsvarar ovan nämnda totalkostnader.

Om en yrkeshögskola huvudsakligen verkar i hyrda lokaler kan priserna per enhet *ärligen* höjas med ett markbelopp som räknas ut genom att den årshyra som undervisningsministeriet fastställt som grund för beräkningen av statsandelen divideras med antalet studerande vid yrkeshögskolan. Sådana hyror som avses i detta moment beaktas inte vid beräkningen av de kalkylmässiga totalkostnader som avses i 1 mom.

Föreslagen lydelse

let studerande sammanlagt motsvarar ovan nämnda totalkostnader.

Om en yrkeshögskola *med beaktande av verksamhetens omfattning i väsentlig utsträckning arbetar* i hyrda lokaler kan priset per enhet höjas med ett belopp som räknas ut genom att den årshyra som *vederbörande ministerium* fastställt som grund för beräkning av statsandelen divideras med antalet studerande vid yrkeshögskolan. *Hyror enligt detta moment skall* inte beaktas när de *riksomfattande* totalkostnader som avses i 1 mom. räknas ut.

16 §

Beräkning av enhetspriset för musikläroanstalter

Om en musikläroanstalt som meddelar yrkesutbildning huvudsakligen verkar i hyrda lokaler, kan priset per enhet *ärligen* höjas med ett markbelopp som räknas ut genom att den årshyra som undervisningsministeriet fastställt som kalkylerad statsandelsgrund divideras med det antal undervisningstimmar som fastställts som kalkylerad statsandelsgrund för yrkesutbildning. Hyror *för lokaler* som avses i detta moment skall inte beaktas när kostnaderna enligt 1 mom. räknas ut.

Om en musikläroanstalt som meddelar grundläggande yrkesutbildning, *med beaktande av verksamhetens omfattning i väsentlig utsträckning arbetar* i hyrda lokaler, kan priset per enhet höjas med ett belopp som räknas ut genom att den årshyra som *vederbörande ministerium* fastställt som grund för beräkning av statsandelen divideras med det antal undervisningstimmar inom *grundläggande* yrkesutbildning som fastställts som grund för beräkning av statsandelen. Hyror enligt detta moment skall inte beaktas när de kostnader som avses i 1 mom. räknas ut.

40 §

Utbetalning av statsandel

Statsbidragsmyndigheten betalar den finansiering för driftskostnader som avses i 39 § 1 mom. till kommunen eller någon annan huvudman för en anstalt så som bestäms i 17 § 1 mom. lagen om statsandelar till kommunerna. Belopp enligt de justeringar som avses i 39 § 2 mom. betalas till huvudmannen eller uppbärs till staten före utgången av februari det år som följer efter finansåret. Till den finansiering som betalas till huvudmän för yrkesläroanstalter, specialyrkesläroanstalter och musikläroanstalter som

40 §

Utbetalning av statsandel

Statsbidragsmyndigheten betalar den finansiering för driftskostnader som avses i 39 § 1 mom. till kommunen eller någon annan huvudman för en anstalt så som bestäms i 17 § 1 mom. lagen om statsandelar till kommunerna. Belopp enligt de justeringar som avses i 39 § 2 mom. betalas till huvudmannen eller uppbärs till staten före utgången av februari det år som följer efter finansåret. Till den finansiering som betalas till huvudmän för yrkesläroanstalter, specialyrkesläroanstalter och musikläroanstalter

Gällande lydelse

ordnar yrkesutbildning adderas på basis av kostnader för anläggningsprojekt ett belopp som är 4,3 procent av produkten av huvudmannens elevantal samt det genomsnittliga belopp för priserna per enhet som fastställts med stöd av 10 § för yrkesläroanstalterna och specialyrkesläroanstalterna. Det belopp som skall adderas till finansieringen till huvudmannen för en yrkeshögskola beräknas på motsvarande sätt på basis av antalet studerande och det genomsnittliga belopp för priserna per enhet som fastställts för yrkeshögskolorna med stöd av 10 §. *Det belopp som beräknats på basis av kostnaderna för anläggningsprojekt betalas dock inte, om priset per enhet för huvudmannen har höjts med stöd av 14 § 2 mom., 14 a § 2 mom. eller 16 § 2 mom.*

Föreslagen lydelse

som ordnar yrkesutbildning adderas på basis av kostnader för anläggningsprojekt *43 procent av det belopp som fås när produkten av huvudmannens elevantal och det genomsnittliga belopp för priserna per enhet som fastställts för yrkesläroanstalterna och specialyrkesläroanstalterna med stöd av 10 §, dividerad med tio, minskas med statsandelsgrunderna som beräknats på basis av de årshyror som med stöd av 14 § 2 mom. och 16 § 2 mom. fastställts för läroanstaltens huvudman som grund för beräkning av statsandelen.* Det belopp som skall adderas till finansieringen till huvudmannen för en yrkeshögskola beräknas på motsvarande sätt på basis av antalet studerande i högskolan, det genomsnittliga belopp för priserna per enhet som fastställts för yrkeshögskolorna med stöd av 10 § och den årshyra som fastställts för yrkeshögskolan med stöd av 14 a § 2 mom. som grund för beräkning av statsandelen.

Statsandelen för ett anläggningsprojekt skall, om något annat inte stadgas särskilt, betalas till kommunen eller någon annan huvudman för en inrättning som avses i någon av de lagar som nämns i 3 § i lika stora månatliga rater under den tid projektet beräknas pågå. Den första raten skall betalas ut månaden efter den då meddelandet om att projektet inletts har inkommit. Om projektet i ett fall som avses i 32 § 2 mom. har inletts innan beslut om statsandel har fattats, skall den första raten betalas ut under den månad som följer efter att statsandel beviljades.

Statsandelen för ett anläggningsprojekt skall, om *inte statsbidragsmyndigheten med stöd av 6 mom. beslutar något annat*, betalas till kommunen eller någon annan huvudman för en inrättning som avses i någon av de lagar som nämns i 3 § i lika stora månatliga poster under den tid projektet beräknas pågå. Den första posten skall betalas ut månaden efter den då meddelandet om att projektet inletts har inkommit. Om projektet i ett fall som avses i 32 § 2 mom. har inletts innan beslut om statsandel har fattats, skall den första posten betalas ut under den månad som följer efter att statsandel beviljades.

Statsandelen för ett anläggningsprojekt kan också betalas under sju år i lika stora årliga poster räknat från ingången av kalenderåret efter det då projektet slutfördes. Varje årlig post betalas före utgången av mars och den ökas med en på den obetalda delen av statsandelen beräknad årlig ränta som motsvarar Finlands Banks grundränta och som räknas från den dag då den första årliga posten har betalats. Den som ansöker om statsandel skall meddela om han samtycker till att statsandelen betalas på det sätt som avses i detta moment.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

49 §

Driftskostnader

De statsbidrag och statsunderstöd som vid ingången av 1994 är obetalda till specialyrkesläroanstalter, särskilda yrkesläroanstalter och privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan samt övriga i denna lag avsedda statsandelar som vid ingången av 1993 varit obetalda betalas under 1994—2000 så som stadgas i detta moment. Statsandelar, statsbidrag och statsunderstöd som understiger 10 000 mark betalas inte ut. Det belopp som skall betalas beräknas så att skillnaden mellan den statsandel, det statsbidrag eller det statsunderstöd som sökts enligt på förhand fastställda grunder och de betalda förskotten och delbetalningarna minskas med 5 procent. Av det så uträknade beloppet betalas 1994 en tjugonedel, 1996—1998 och 2000 årligen en femtedel samt 1999 tre tjugonedelar. Till andra läroanstalter än specialyrkesläroanstalter, särskilda yrkesläroanstalter och privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan betalas under fem år sex procents årlig ränta på en femtedel av nämnda belopp. Räntan betalas i samband med posten för 1998.

De statsbidrag och statsunderstöd som vid ingången av 1994 är obetalda till specialyrkesläroanstalter, särskilda yrkesläroanstalter och privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan samt övriga i denna lag avsedda statsandelar som vid ingången av 1993 varit obetalda betalas så som bestäms i detta moment. Statsandelar, statsbidrag och statsunderstöd som understiger 10 000 mark betalas inte ut. Det belopp som skall betalas beräknas så att skillnaden mellan den statsandel, det statsbidrag eller det statsunderstöd som sökts enligt på förhand fastställda grunder och de betalda förskotten och delbetalningarna minskas med 5 procent. Av det så uträknade beloppet betalas 1994 en tjugonedel, 1996, 1997, 2000 och 2001 årligen en femtedel samt 1999 tre tjugonedelar. Till andra läroanstalter än specialyrkesläroanstalter, särskilda yrkesläroanstalter och privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan betalas under fem år sex procents årlig ränta på en femtedel av nämnda belopp. Räntan betalas i samband med posten för 2001.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1998.

Utan hinder av vad som i denna lags 14 a § 1 mom. bestäms om beräkning av priserna per enhet för yrkeshögskolorna, beräknas priserna per enhet nästa gång på basis av de faktiska totalkostnaderna för 1999. På kostnaderna tillämpas vid beräkning av priserna per enhet för 1998 de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft.

Om priset per enhet för en yrkesläroanstalt, specialyrkesläroanstalt, yrkeshögskola eller musikläroanstalt som ordnar grundläggande yrkesutbildning, när denna lag träder i kraft har höjts på basis av hyror, skall den årshyra som undervisningsministeriet har fastställt för läroanstaltens huvudman som grund för beräkning av statsandelen och som tillämpas när denna lag träder i kraft kvarstå

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

som den årshyra som fastställts för läroanstaltens huvudman som grund för beräkning av statsandelen när priserna per enhet höjs.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av 12 och 28 § lagen om folkhögskolor med statsandel

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 17 december 1993 om folkhögskolor med statsandel (1218/1993) 12 § 3 mom. och 28 § 2 mom., av dessa lagrum 28 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1446/1994 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

Pris per enhet

Om en folkhögskola huvudsakligen verkar i hyrda lokaler, kan priset per enhet årligen höjas med ett markbelopp som räknas ut så att den årshyra som undervisningsministeriet fastställt som kalkylerad statsandelsgrund divideras med det antal studerandeveckor vid folkhögskolan som avses i 11 §.

Om en folkhögskola *med beaktande av verksamhetens omfattning i väsentlig utsträckning arbetar* i hyrda lokaler, kan priset per enhet höjas med ett belopp som räknas ut så att den årshyra som *vederbörande ministerium* fastställt som grund för beräkning av statsandelen divideras med det antal studerandeveckor vid folkhögskolan som avses i 11 §.

28 §

Övergångsstadganden om finansiering

Statsandelar som inte betalats ut när denna lag träder i kraft skall betalas ut så att en tjugondedel av deras totalbelopp betalas 1994, en femtedel årligen 1996—1998 och 2000 och tre tjugondedelar 1999.

Statsandelar som inte betalats ut när denna lag träder i kraft skall betalas ut så att en tjugondedel av deras totalbelopp betalas 1994, en femtedel årligen 1996, 1997, 2000 och 2001 och tre tjugondedelar 1999.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1998.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Om priset per enhet för en folkhögskola när denna lag träder i kraft har höjts på basis av hyror, skall den årshyra som undervisningsministeriet har fastställt för folkhögskolans huvudman som grund för beräkning av statsandelen och som tillämpas när denna lag träder i kraft kvarstå som den årshyra som fastställts för folkhögskolans huvudman som grund för beräkning av statsandelen när priserna per enhet höjs.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

3.

Lag

om ändring av 23 § lagen om studiecentraler

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 17 december 1993 om studiecentraler (1215/1993) 23 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1447/1994 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

23 §

Statsandelar som inte betalats ut när denna lag träder i kraft skall betalas ut så att en tjugonedel av deras totalbelopp betalas 1994, en femtedel årligen 1996—1998 och 2000 och tre tjugonedelar 1999.

Statsandelar som inte betalats ut när denna lag träder i kraft skall betalas ut så att en tjugonedel av deras totalbelopp betalas 1994, en femtedel årligen 1996, 1997, 2000 och 2001 och tre tjugonedelar 1999.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1998.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.